

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ» (2ος Κύκλος Σπουδών)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	BY6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄ - ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Εφαρμογές σε άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		6 ώρες διδασκαλίας ανά δεκαπενθήμερο	7,5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου, Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.sed.uth.gr/index.php/gr/studies-postgraduate/msc-special-education/2014-03-18-07-13-25		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στην κατανόηση των γενικών αρχών του διαφοροποιημένου αναλυτικού προγράμματος, και αναλύονται άξονες που αφορούν στο μαθητή, στο αναλυτικό πρόγραμμα και στο μαθησιακό περιβάλλον. Επίσης γίνεται αναφορά με παραδείγματα στα ζητήματα της αξιολόγησης στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και αναλύονται στρατηγικές διδασκαλίας μέσω βίντεο και μελετών περίπτωσης. Η έννοια της διαφοροποίησης συνδέεται με σημαντικές περιοχές της συνεκπαίδευσης, για παράδειγμα RtI – όπως επίσης και με βασικές έννοιες του Καθολικού Σχεδιασμού (Universal Design). Τέλος, στα πλαίσια του μαθήματος παρουσιάζονται προσαρμογές διδασκαλίας για την εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως αυτές

διαμορφώνονται και προσδιορίζονται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, έτσι ώστε να αναδειχθούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων μέσα σε τυπικά και μη-τυπικά περιβάλλοντα μάθησης.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα αποτελούν οι παρακάτω ενέργειες από την πλευρά του/της φοιτητή/τριας. Πιο συγκεκριμένα αναμένεται:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- να γνωρίζουν τους βασικούς άξονες ανάλυσης της διαφοροποίησης σε μικρο- και μακρο- επίπεδο
- να γνωρίζουν στοιχεία καθολικού σχεδιασμού στη μάθηση
- να γνωρίζουν χαρακτηριστικά της ανταπόκρισης στην παρέμβαση (Responsiveness to Intervention ή RtI)
- να μάθουν να διαφοροποιούν περιεχόμενο, διαδικασίες, και μαθησιακό περιβάλλον

Σε επίπεδο ικανοτήτων:

- να βρίσκονται σε θέση να προγραμματίζουν και να σχεδιάζουν τη δομή μιας διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- να μπορούν να εφαρμόζουν αρχές διαφοροποιημένης αξιολόγησης σε διάφορα εκπαιδευτικά πλαίσια όπου συνεκπαιδεύονται μαθητές/τριες με και χωρίς αναπηρίες και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Σε επίπεδο στάσεων:

- να συνειδητοποιήσουν ότι η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν πρόκειται απλά για ένα σύνολο τεχνικών και στρατηγικών
- να αποδεχτούν ότι οι κλίσεις, τα ενδιαφέροντα και οι δυσκολίες του κάθε παιδιού αποτελούν πρωτογενές υλικό για το σχεδιασμό μιας διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- να συνειδητοποιήσουν ότι ο ρόλος της προσβασιμότητας στη διαφοροποίηση και η προετοιμασία του εκπαιδευτικού αποδεχτούν εχέγγυα για τη διαδικασία της συνεκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και υλοποίηση διαφοροποιημένων προγραμμάτων παρέμβασης ή/και διαφοροποιημένης διδασκαλίας με βάση τη διαδικασία διαμορφωτικής αξιολόγησης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Προσβασιμότητα στο Αναλυτικό Πρόγραμμα – Διαφοροποίηση, στόχοι και σκοποί. • Το μαθησιακό περιβάλλον. • Προσαρμογές εκπαιδευτικού υλικού σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα. • Διαφοροποίηση περιεχομένου, διαδικασίας, παραγωγής και επίδειξης του προϊόντος • Διαφοροποίηση μαθησιακού περιβάλλοντος • Διαφοροποιημένη Διδασκαλία: Τύποι μάθησης – Τύποι νοημοσύνης – Συναισθηματική νοημοσύνη και εκπαιδευτική πράξη • Εφαρμογές και αναλύσεις βίντεο • Εφαρμογές του καθολικού σχεδιασμού μάθησης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στη διδασκαλία με προβολή διαφανειών, βίντεο κλπ. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	36
	Ασκήσεις Πεδίου	24
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	100
	Εργαστηριακού τύπου ασκήσεις	12
	Συγγραφή εργασίας	38
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης Α. Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής σε συνδυασμό με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, και Β. Γραπτή Εργασία Τα κριτήρια αναφέρονται στον οδηγό σπουδών και στο eclass. Επίσης αναλύονται και κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Η συνολική αξιολόγηση χαρακτηρίζεται ως διαμορφωτική	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Argyropoulos, V., Nikolarazi, M., & Papazafiri, M. (2020). Alternative Routes Toward Literacy for Individuals with Deafblindness: The Role of Assistive Technology. In S. Easterbrooks & H. Dostal (Eds), *The Oxford Handbook of Deaf Studies in Literacy*. Oxford: Oxford University Press.
- Autistic Working Group. Department of Education (2002). *Autistic Spectrum Disorders. A Guide for Classroom Practice*. Belfast: Education and Training Inspectorate.
- Gregory, G. H. & Chapman, C. (2007). *Differentiated instructional strategies. One size doesn't fit all*. California: Corwin Press.
- Hart, S. (1992a). Differentiation - Way forward or retreat? *British Journal of Special Education*, 19(1), 10-12.
- Hart, S. (1992a). Differentiation – Way forward or retreat? *British Journal of Special Education*, 19(1), 10-12.
- Hart, S. (1992b). Differentiation. Part of the problem or part of the solution? *Curriculum Journal*, 3(2), 131-142.
- Nikolarazi, M., Argyropoulos, V., Papazafiri, M., & Kofidou, C. (2021) Promoting accessible and inclusive education on disaster risk reduction: the case of students with sensory disabilities, *International Journal of Inclusive Education*, DOI: 10.1080/13603116.2020.1862408
- Silberman, R., Bruce, S. & Nelson, C. (2004). Children with sensory impairments. Στο F. Orelve, D. Sobsey, & R. Silberman (Eds), *Educating children with multiple disabilities: A collaborative approach* (4th ed.) (σελ. 425-528). Baltimore: Paul H. Brookes.
- Taylor, K. & Preece, D. (2010). Using aspects of the TEACCH structured teaching approach with students with multiple disabilities and visual impairment: Reflections on practice. *British Journal of Visual Impairment*, 28, 244- 258
- Tomlinson, C. A. & Eidson, C. C. (2003). Differentiation in practice: A resource guide for differentiating curriculum, grades 5-9. Alexandria, VA: ASCD.
- Tomlinson, C. A. & Strickland, C. A. (2005). Differentiation in practice: a resource guide for differentiating curriculum, grades 9-12. Alexandria, VA: ASCD.
- Tomlinson, C. A. (1999). *The differentiated classroom: Responding to the needs of all learners*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Tomlinson, C. A. (2000a). Differentiated instruction: Can it work? *The Education Digest*, 65(5), 25-31.
- Tomlinson, C. A. (2000b). Reconcilable differences? Standards-based teaching and differentiation. *The Educational Leadership*, 58(1), 6-11.

Tomlinson, C. A. (2000c). Differentiation of instruction in the elementary grades. Eric Digest. Διαθέσιμο στο: <http://ceep.crc.uiuc.edu/eeearchive/digests/2000/tomlin00.pdf>.

Tomlinson, C. A. (2001). *How to differentiate instruction in mixed ability classrooms*. Alexandria, VA: ASCD.

Tomlinson, C. A. (2005). Grading and Differentiation: Paradox or Good Practice? *Theory Into Practice*, 44(3), 262-269.

Tomlinson, C., Brighton, C., Hertberg, H., Callahan, C., Moon, T., Brimijoin, K., Conover, L. A., & Reynolds, T. (2003). Differentiating instruction in response to student readiness, interest, and learning profiles in academically diverse classrooms: A review of literature. *Journal for the Education of the Gifted*, 27(2-3), 119-145.

Βαλιαντή, Σ. & Νεοφύτου, Λ. (2017). *Διαφοροποιημένη διδασκαλία. λειτουργική και αποτελεσματική εφαρμογή*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Νικολαράϊζη Μ. & Θεοφάνους, Μ. (2010). Ο ρόλος των γνωστικών χαρτών στην αναγνωστική κατανόηση των κωφών μαθητών. *Πρακτικά 2ου Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή Ειδικής Αγωγής* (σ. 1220-1226). Αθήνα.

Παντελιάδου, Σ. & Φιλιππάτου, Α. (Επιμ.), *Διαφοροποίηση της διδασκαλίας: θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

Παπαζαφείρη, Μ. & Αργυρόπουλος, Β. (2021). *Παιδιά με σοβαρά προβλήματα όρασης και πολλαπλές αναπηρίες ή τυφλοκώφωση: Η πολυπρισματική θεώρηση της αφής στην εκπαιδευτική αξιολόγηση και παρέμβαση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.